

**MOLĖTŲ RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ
„KEISDAMIESI KEIČIAME“**

VALDYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2014-01-07 Nr. VP-01
Molėtai

Susirinkimas įvyko 2014-01-07 15⁰⁰ val., adresu Inturkės g.4, Molėtai.

Susirinkimo pirmininkas: Virgilijus Šironas

Susirinkimo sekretorė: Violeta Navickienė

Dalyvauja valdybos nariai: Marytė Baliūnaitė, Loreta Štelbienė, Rimantas Šavelis, Agnė Gulbinienė, Virgilijus Šironas, Kęstutis Šeškauskas. Kvorumas yra.

Susirinkime dalyvauja: VVG darbuotojai – projekto vadovė Violeta Navickienė, projekto administratorė Vaida Miltenienė, projekto finansininkė – Janina Leišienė.

Nedalyvauja: Darius Laurinavičius, Nastė Zarembienė.

VVG primininkas supažindino su darbotvarke. Darbotvarkė patvirtinta bendru sutarimu.

DARBOTVARKĖ:

- 1. Dėl ketvirtojo kvietimo tikslų ir „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategijos“ lėšų tarp prioritetų perskirstymo.**
- 2. Dėl IV kvietimo teikti vietos projektų paraiškas dokumentacijos tvirtinimo ir laiko.**
- 3. Dėl pasirengiamųjų darbų 2014-2020m. finansavimo laikotarpiui.**

1. SVARSTYTA. Dėl ketvirtojo kvietimo tikslų ir „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategijos“ lėšų tarp prioritetų perskirstymo.

Projekto vadovė V. Navickienė kalbėjo, jog „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategijos“ įgyvendinimo darbai jau artėja į pabaigą. Pagal I prioritetą „Darni kaimo plėtra – patogios ir patrauklios gyventi bei veikti kaimo aplinkos kūrimas“ iš numatytų investuoti vietos projektams paramos sumos 4 444 985 Lt pagal pasirašytas sutartis jau skirta 4 212 862 Lt (362 146 Lt prašoma suma PVM kompensuoti), o pagal faktinį išmokėjimą 3 702 625,90 Lt (311 821,15Lt suma PVM kompensuoti). Pasiiekta 83 proc. nuo faktinio išmokėjimo. Pagal II prioritetą „Kaimo gyventojų aktyvinimas – naujų bendradarbiavimo formų diegimas, partnerystės skatinimas“ veiklos sritį „Kaimo gyventojų saviraiškos galimybių didinimas, aktyvumo ir pilietiškumo skatinimas“ skirta 1 180 000Lt, o po strategijos keitimo 1 215 165 Lt vietos projektams įgyvendinti skirta paramos suma pagal pasirašytas sutartis sudarė 1 194 764Lt (67381 prašoma lėšų suma PVM kompensuoti); pagal faktinį išmokėjimą 646 761,18 Lt (12 805,12 Lt PVM kompensuoti) kas sudaro 54 proc. nuo faktinio išmokėjimo. Pagal veiklos sritį „Jaunimo aktyvumo ir integravimosi į vietos bendruomenę skatinimas“ buvo skirta 467 100Lt, po strategijos keitimo 497 350Lt. Pagal pasirašytas sutartis paramos suma sudaro 497 350 Lt (58 921 Lt PVM kompensuoti skirta suma), o pagal faktiškai panaudotas lėšas 245 564,02 Lt (20 930 Lt PVM kompensuoti) kas sudaro 49 proc. nuo faktinio išmokėjimo. Suvedus finansinių išteklių duomenis turime situaciją, kad II prioriteto 2.1.2 veiklos srityje turime 20 402,40 Lt likutį, o iš I –ojo prioriteto „sutaupyta“ lieka 7213,25 Lt. Tai pinigai, kurie liko nekompensuoti Alantos gimnazijos projekte. Projektas buvo vykdomas pagal I prioriteto „Darni kaimo plėtra – patogios ir patrauklios gyventi bei veikti kaimo aplinkos kūrimas“ 1.1.2. veiklos sritį „Viešosios aplinkos tvarkymas ir kūrimas, kultūros paveldo objektų išsaugojimas. Siūlome visas lėšas apjungti ir skirti II-ojo prioriteto 2.1.2 veiklos sričiai „Švietėjiškos ir pažintinės kaimo gyventojų veiklos rėmimas“ papildyti.

Loreta Štelbienė pasitikslino dėl I-ojo prioriteto VP įgyvendinimo ir sutaupytų 7213,25 Lt

Alantos gimnazijos projekte pinigų. Ji pastebėjo, jog kada vykdomi infrastruktūriniai projektai, geriau visi darbai vykdomi ir pasiekama aukštesnė kokybė, kai pareiškėjas šiose projektuose yra savivaldybė. Jos manymu tokią praktiką reikėtų numatyti ir naujojo finansavimo laikotarpio projektams įgyvendinti. Violeta Navickienė priminė, kad strategijos įgyvendinimo pradžioje savivaldybė neturėjo aiškios pozicijos aktyviai veikti kaip pareiškėja, o galvojo tik apie prisidėjimą prie projektų nekilnojamojo turto verte, todėl malonu, kad pozicijos keičiasi ir tai tik į gerą. Marytė Baliūnaitė pasidžiaugė, kad, prasidėjus strategijos įgyvendinimo darbams, atsigavo ir sustiprėjo kaimo bendruomenės. Ji apgailestavo, kad naujas finansavimo laikotarpis užtruks, kad šis „tuščias“ laikas vėl numarins bendruomenių veiklas. Jai paprieštaravo Vaida Miltenienė ir Janina Leišienė, kurios priminė ir kitus finansavimo mechanizmus, programas, fondus. Aktyvios ir veiklios bendruomenės jau dabar randa naujų galimybių. Virgilijus Šironas pasiūlė pritariti pinigų perskirstymui tarp prioritetų ir sutaupytus pinigus paskirti II prioriteto 2.1.2. priemonei. Jis akcentavo, kad labai svarbu šiame pasirengimo naujos strategijos įgyvendinimo darbams laikotarpyje išlaikyti pasiektą kaimo bendruomenių darbingumo lygį, todėl reikėtų mąstyti apie galimybes burti bendruomenes aktyviai analizuoti savo poreikius ir galimybes. Tuo tikslu galėtų pasitarnauti ir strategijos lėšų likutis, apie kurį šiandien taip išsamiai diskutuota. Strategijos įgyvendinimo darbai pervirto į antrą pusę, laikas pagalvoti ir apie ateities darbus. Pastiprindami papildomai skirtomis lėšomis II prioriteto 2.1.2 veiklos sritį „Švietėjiškos ir pažintinės kaimo gyventojų veiklos rėmimas“, sudarysime galimybes vietas pareiškėjams mokytis ir ieškoti kelių gyvenimo kokybei gerinti kaimo vietovėje. Tokia veikla būtų naudinga bendruomenėms priimant sprendimus dėl savo galimų projektų idėjų įgyvendinimo iš naujo 2014-2020 metų finansavimo laikotarpio. Būtų tikslinga nukreipti ir informuoti žmones apie rengiamus dokumentus ir numatytus reglamentuose 1303 ir 1305 būsimus darbus.

Balsavo vienbalsiai.

NUTARTA Perskirstyti „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategijos“ lėšas iš pirmojo prioriteto „Darni kaimo plėtra – patogios ir patrauklios gyventi bei veikti kaimo aplinkos kūrimas“ 1.1.2. veiklos srities „Viešosios aplinkos tvarkymas ir kūrimas, kultūros paveldo objektų išsaugojimas“ 7213,25 Lt paramos sumą perkeliant į antrojo prioriteto „Kaimo gyventojų aktyvinimas – naujų bendradarbiavimo formų diegimas, partnerystės skatinimas“ veiklos sritį 2.1.2. „Švietėjiškos ir pažintinės kaimo gyventojų veiklos rėmimas“. Tokiu būdu susidariusią 27615,65 Lt suma skirti IV kvietimui teikti vietas projektų paraiškas.

2. SVARSTYTA. Dėl IV kvietimo teikti vietas projektų paraiškas dokumentacijos tvirtinimo ir laiko.

Projekto vadovė V. Navickienė trumpai supažindina su naujais IV kvietimo dokumentais. Kalbėjusioji priminė, kad kiekvienam kvietimui yra rengiamas paketas dokumentų, kurie ruošiami vadovaujantis pavyzdinėmis kvietimui skirtų dokumentų formomis ir Molėtų VVG strategijos „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategija“ reikalavimais. NMA direktorius savo įsakymais (2013m. birželio 28 d. BR1-715, BR1-716) patvirtino naujas Vidaus tvarkos aprašo, Specialiųjų taisyklių pareiškėjams, Vietos projekto įgyvendinimo sutarties formas. Visi dokumentai parengti naujai todėl, kad buvo atsisakyta trišalių projekto įgyvendinimo sutarčių, bendrųjų taisyklių. Padaugėjo atsakomybės VVG, nes dabar įsigalioja dvišalė projekto įgyvendinimo sutartis tarp pareiškėjo ir VVG. Bendrųjų taisyklių atsisakymas verčia pareiškėjus giliau susipažinti su VPS administravimo taisyklėmis, o Vidaus tvarkos aprašo nauja redakcija yra daug aiškesnė, suprantamesnė. Nauja yra tai, kad vietas projekto vertinimo ir vietas projektų sutarčių administravimo veiksmų atlikimo terminai yra išdėstomi vienoje lentelėje, kurioje labai gerai matosi visi etapai ir jiems skirtas laikas. Tą laiko pasiskirstymą atlikome ir mes, todėl yra būtina šiuos terminus aptarti ir jiems pritarus, patvirtinti. Kalbėjusioji pateikė terminų lentelę (Priedas 1) kiekvienam valdybos nariui ir Kvietimo Nr. 4 projektą.

L. Štelbienė turėjo tik vieną klausimą dėl tinkamumo vertinimo trukmės, kurią lentelėje pateiktais duomenimis planuojama atlikti per 1 darbo dieną. Ji suabejojo ar tai tikrai gerai. J. Leišienė pakomentavo, kad pirmumo vertinimui to turėtų pakakti, juolab, kad jis ir vykdomas tik tada, kai atsiranda lėšų projektams stygius. L. Štelbienė suabejojo ar ne per ilgas 17 darbo dienų laikotarpis, kada numatoma atlikti tinkamumo skirti lėšas vietas projektui įgyvendinti. V. Miltenienė pakomentavo, kad šiame vertinimo etape ir susiduriama daugiausia su laiko stoka, bet terminų ribos nenumato, kad esant tinkamai pagrįstoms vietas projekto išlaidoms vertinimas turi būti vykdomas per visas 17 darbo dienų.

Juk niekas dirbtinai to laiko neprailgina. Virgilijus Šironas pasiūlė pritarti pateiktoje lentelėje pateiktam laiko paskirstymui. (Priedas Nr. 1)

Violeta Navickienė pastebėjo, kad, jeigu IV kvietimui keliamas tikslas yra sustiprinti II prioriteto 2.1.2. priemonę „Švietėjiškos ir pažintinės kaimo gyventojų veiklos rėmimas“, būtina specialiosiose taisyklėse patikslinti pirmumo vertinimo kriterijus, kurie labiau atspindėtų siekį šią veiklą organizuoti platesniame negu viena bendruomenė rate, t.y. viso rajono mastu, sutelkiant dėmesį į keliamą uždavinį bendruomenėse įsigilinti į 2014-2020 metų finansinio laikotarpio uždavinius ir tikslus, juos išgryninti tik labai aiškiai suvokiant savo poreikius ir galimybes. Ji pateikė siūlomus pasitvirtinti naujus pirmumo vertinimo kriterijus:

1. Pareiškėjas yra nevyriausybinė organizacija, veiklą organizuojanti visame Molėtų rajone.
2. Projektas nukreiptas į plačios partnerystės stiprinimą tarp vietos bendruomenės, vietos valdžios ir verslo atstovų.
3. Projektas teikia naudą daugumai (ne mažiau 80 proc.) Molėtų rajone registruotų bendruomenių.
4. Įgyvendinto projekto rezultatai sudaro galimybę arba skirti tolimesnei plėtrai.

V. Šironas pakomentavo, kad kvietimas, tikrai turi padėti kaimo bendruomenėms, savivaldybei ir verslo atstovams susėsti prie diskusijų stalų ir tikslingai tartis su vietos gyventojais dėl savo ateities darbų siekiant gerinti gyvenimo kokybę realiai suvokiant savo situaciją, imantis atsakomybės už veiklas, nes tai labai svarbu. Svarbu, kad ir mokslo atstovai tinkamai sudalyvautų tokioje veikloje. Jų matymas tik padėtų aiškiau išsakyti ir apibendrinti mūsų mintis.

L. Štelbienė priminė, kad savivaldybė jau renka iš seniūnijų informaciją apie poreikius ateinančiam laikotarpiui. Ji minėjo, kad dažnai susiduriama su nelabai realistiškais dalykais, kuriuos priversti atmesti savivaldybės žmonės mano, kad nėra šios mintys ar ketinimai giliai aptarti ir išdiskutuoti platesniame bendruomenės rate, nėra bendro sutarimo. Labai dažnai pasitaiko, kad tai drąsesnių ir garsiau kalbančiųjų mintys. O ar tai tikrai reikalingi darbai? Savivaldybininkai labai dažnai fiksuoja tokius pageidavimus, kurie susiję su infrastruktūros gerinimo darbais. Kaip pavyzdį ji pateikė pralaidų įrengimo būtinybes kaimams, kuriuos skandina vandens perteklius kiekvieną pavasarį. Tai nedideli, bet labai svarbūs darbai. Kalbėtoja pasidžiaugė, kad labai naudingi buvo vandens nugeležinimo projektai atlikti iš LEADER lėšų pirmojo kvietimo metu. Ji pritartų šio kvietimo metu pirmumo kriterijuose įtvirtinti platesnę partnerystę ir siekį įtraukti visas rajono seniūnijas, bendruomenes.

R. Šavelis pritarė kalbėjusiai ir pasiūlė tikrai labiau susikoncentruoti į galimą didesnę ratą naudos gavėjų. Jo nuomone, labai svarbu tai akcentuoti dabar, nes tai turės įtakos ateinantiems darbams.

K. Šeškauskas pritarė minčiai apie naudos gavėjų rato plėtrą, tačiau dar stipriau nutarė pabrėžti ir projekto partnerių atsakomybės ir įsitraukimo galimybių didinimą. Nelabai smagu būti tik verslo atstovu, kuris gauna, bet reiktų jau ir teikti didesnę paramą vietos projektų pareiškėjams, paremti juos ne tik finansiškai, bet konkrečia veikla skatinant bendruomenėse verslumą. Jo manymu, labai svarbu, kad žmonės vietose plėstų savo paslaugų asortimentą ir taip stiprėtų ekonomiškai. O kas gali patarti? Krašto verslininkai turėtų būti geriausi patarėjai. Stiprinti partnerystę būtina.

Diskusiją apibendrino pirmininkas V. Šironas pasiūlydamas skelbti ketvirtąjį kvietimą 2014 metų sausio mėnesį ir patvirtinti tokius pirmumo vertinimo kriterijus: Specialiosiose taisyklėse pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas pagal vietos plėtros „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategija“ prioritetą „Kaimo gyventojų aktyvinimas – naujų bendradarbiavimo formų diegimas, partnerystės skatinimas“

- pagal priemonę „Kaimo gyventojų saviraiškos galimybių didinimas, aktyvumo ir pilietiškumo skatinimas“ pirmumo kriterijus išdėstyti taip:

1. Pareiškėjas yra nevyriausybinė organizacija, veiklą organizuojanti visame Molėtų rajone.
2. Projektas nukreiptas į plačios partnerystės stiprinimą tarp vietos bendruomenės, vietos valdžios ir verslo atstovų.
3. Projektas teikia naudą daugumai (ne mažiau 80 proc.) Molėtų rajone registruotų bendruomenių.
4. Įgyvendinto projekto rezultatai sudaro galimybę arba skirti tolimesnei plėtrai.

Balsavo vienbalsiai

NUTARTA. 1. Patvirtinti pateiktą IV-ojo kvietimo dokumentų paketą:

Kvietimą Nr.4 teikti vietos projektų paraiškas.

Specialiausias taisykles pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas pagal vietos plėtros „Molėtų rajono kaimo vietovių plėtros strategija“ prioritetą „Kaimo gyventojų aktyvinimas – naujų bendradarbiavimo formų diegimas, partnerystės skatinimas“ su privalomais priedais.

Vidaus tvarkos aprašą su privalomais priedais.

2. Skelbti Kvietimą Nr. 4 teikti vietos projektų paraiškas 2014 m. sausio mėnesį.

3. SVARSTYTA. Dėl pasirengiamųjų darbų 2014-2020m. finansavimo laikotarpiui.

V. Šironas pristatė Molėtų VVG „Keisdamiesi keičiame“ situaciją pakomentuodamas ir pristatydamas Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo pažangą (Lėšų įsisavinimas) pagal atliktą kaimo plėtros departamento prie ŽŪM 2013 metų gruodžio mėnesio tyrimą. Mūsų VVG situacija, pirmininko manymu, yra nebloga, kadangi esame prie labai gerai įsisavinančių paramos lėšas, jei vertinti tris rodiklius: sutarčių pasirašymu užkontraktuotas lėšas, administravimui skirtų lėšų panaudojimą ir praktiškai įsisavintas lėšas. Todėl starto aikštelė nekelia didelio susirūpinimo. Reikia gerai užbaigti šią strategiją ir stengtis kuo greičiau ir kokybiškiau pasirengti naujo finansinio laikotarpio strategijos darbams. Mes tokį pasirengimą pradėję, nes vykdomuose tarptautiniuose projektuose jau tiriamo jaunimo iki 29 metų ir vyresnių kaimo gyventojų požiūrį į verslą bendruomenėje, ieškome veiksmų, kurie įtakotų migracijos iš kaimo srautų mažinimą. „Mokymų“ projekto rėmuose būtų labai tikslinga rengtis naujo laikotarpio iššūkiams, kurie tikrai bus labai sudėtingi. Mūsų strategijos ypatumas buvo tas, kad mes visai neturėjome verslo projektų, tačiau labai daug dėmesio skyrėme žmoniškųjų išteklių stiprinimui. 2014-2020m. finansinio laikotarpio uždaviniai LEADER programai keliami tikrai ypatingi: socialinės atskirties mažinimas, darbo vietų sukūrimas, jaunimo įtrauktis, strategijų daugiasektoriškumas. Sukūrėme ir pagerinome įspūdingą infrastruktūrą, apmokėme virš 200 rajono gyventojų, vežėme juos į Lietuvoje organizuotas konferencijas, skatinome susipažinti su Prancūzijos, Estijos, Suomijos bendruomenių gyvenimu, Leader vykdomais tose šalyse projektais. Įvykdėme 22 informacinius renginius. Manome, kad paskutiniai mokymų projekto darbai turi padėti pasirengti ateities Leader darbams, bet vis giliau ir tvirčiau laikantis tikros Leader dvasios. O tai reiškia, kad mes ir mūsų pareiškėjai turime klausyti, kalbėti, dirbti kartu ir įtraukti visus.

Violeta Navickienė pastebėjo, kad šis laikas labai svarbus valdybos žmonėms, nes pareikalaus ypatingo susiklausymo ir atsidavimo rengiant strategiją ir mokantis, todėl reikalingi susitarimai dėl mokymų dienų per savaitę, kadangi turime nusimatyti kada vykdyti valdybos, VVG narių ir administruojančio personalo mokymus.

L. Štelbienė pastebėjo, kad savivaldybė yra VVG narė, o jie yra deleguoti administracijos, tai valdžios sektorius tikrai galės dirbti ir mokytis ketvirtadieniais ir penktadieniais.

Pirmininkas priminė, kad mūsų VVG labai aktualia tampa jaunų žmonių ir naujų žmonių iki 40 metų pritraukimo, įsijungimo į veiklą problema. ŽŪM skatina rotaciją vykdyti nuolatos, todėl tai taps ir privalomu reikalavimu. Šiuo metu jau aktyviai diskutuojama dėl 2 jaunų žmonių iki 29 m. įsitraukimo į VVG valdybą. Mums reikės tikrai galvoti apie nuostatų pakeitimus ar papildymus, kadangi reikės atitikti ir naujus reikalavimus VVG dėl mažiausio galimo valdymo organo narių skaičiaus.

NUTARTA. Suintensyvinti darbą su potencialiais vietos projektų pareiškėjais, aktyvinti VVG narius ir skatinti jaunų žmonių įsijungimą į VVG veiklą. Aktyvinimui efektyviai naudoti turimas projekto „Molėtų rajono VVG „Keisdamiesi keičiame“ narių, valdybos administracijos ir potencialių vietos projektų vykdytojų įgūdžių tobulinimas ir aktyvumo didinimas“ lėšas.

Susirinkimo pirmininkas

Virgilijus Šironas

Susirinkimo sekretorė

Violeta Navickienė